

Pohjoinen YTA- hyvinvointialueiden yhteisen matkapalvelukeskuksen valmistelu

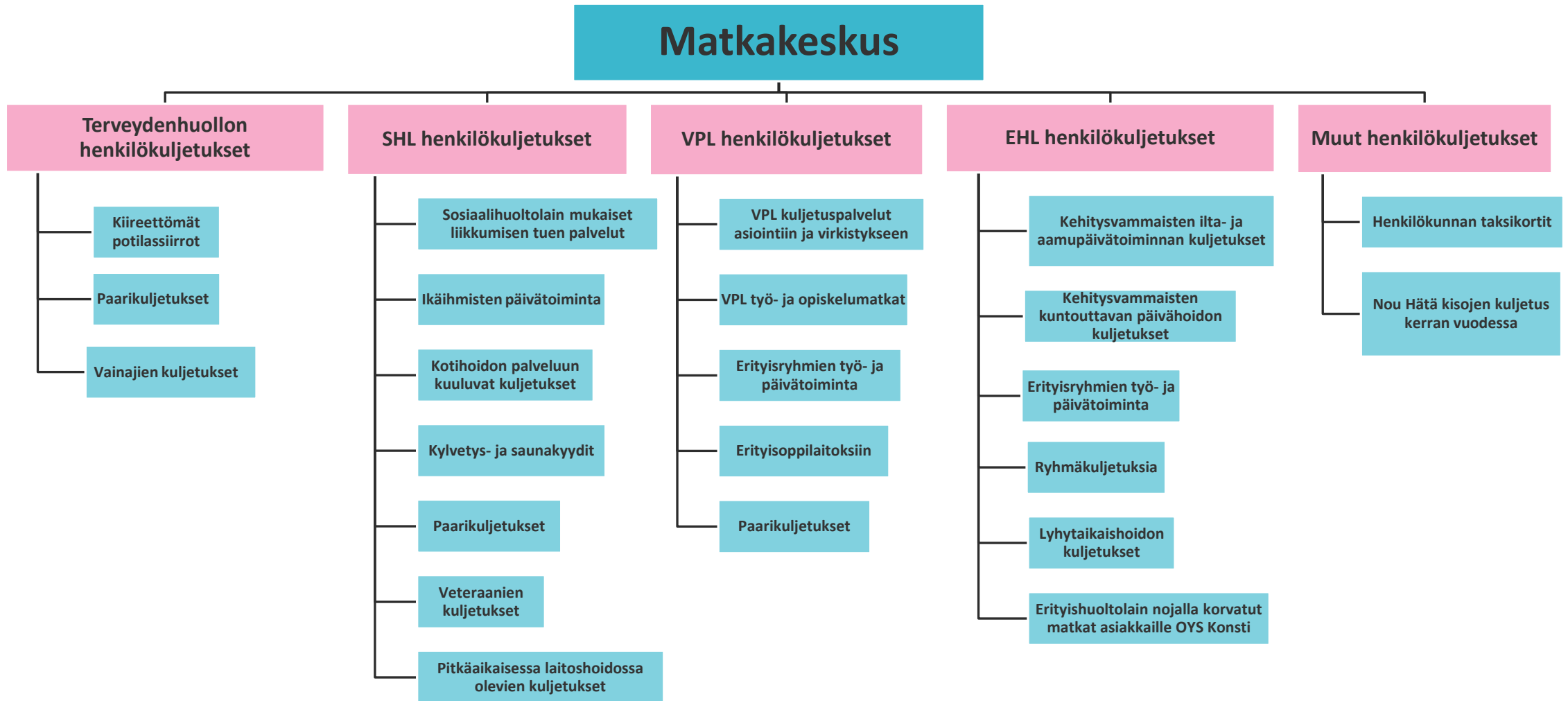
Aluevaltuusto 20.6.2022

Päivi Lauri, vammaispalvelujen toimialuejohtaja

LIKKUMISTA TUKEVAT PALVELUT

- Hyvinvointialueiden vastuulle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöön perustuvat kuljetukset
- Esteetön ja toimiva julkinen joukkoliikenne ml. kutsu- ja palveluliikenne on ensisijainen tapa järjestää kaikille soveltuva liikkuminen
- Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun toimintakykyä alentavan syyn vuoksi ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään liittyvän syyn vuoksi
- Palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain nojalla – vammaispalvelulaki erityislaki
- Tunnistettu tarve kuljetuspalvelujen yhteiseen järjestämiseen ja organisointiin asiakkaiden lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi
- Nykytilan selvitys Pohjois-Pohjanmaan henkilökuljetusten osalta 2/2022 – tunnistetut matkat ja kustannukset n. 14 Milj.€ (P-P)

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetukset

Nykytilanne YTA-alueella - haasteet

- Alueilla hyvin erilaiset käytännöt taksin tilaamisen suhteen. Suurin osa tilaa myönnettyt matkat suoraan autoilijoilta, osa keskitetystä tilausnumerosta.
- Alueilla voi olla useampia kuljetuksiin liittyviä soveltamisohjeita, jotka tulee yhdenmukaistaa
- Välitysjärjestelmät eivät vastaa nykyisiä tarpeita, järjestelmät eivät kaikilta osin mahdollista kuljetuksien yhdistämistä.
- Laskutusprosessit eivät ole automatisoituja
- Asiakas joutuu jonottamaan / ei saa yhteyttä palveluun tai asiakas joutuu odottamaan kuljetusta liian kauan tai jää jopa ilman kuljetusta.
- Autojen saatavuus eri alueilla - Valitut palveluntuottajat eivät kuittaa tarjottua kuljetusta tai alueelta puuttuu riittävä määrä tarvittavaa kuljetuskapasiteettia (esteetön ajoneuvo).

POHJOINEN YTA – yhteistyö kuljetuspalvelujen järjestämiseksi

- Lähtökohta yhteistyölle - toiminta on organisoitava uudelleen kaikilla hyvinvointialueilla
- Valmistelu osana pohjoisen YTA alueen yhteistyötä – projektiryhmässä alueiden valmistelijoita ja ohjausryhmänä YTA alueen hyvinvointialueiden johtajat / vt. johtajat – infot hyvinvointialueiden eri toimielimille
- Valmistelussa arvioitiin eri vaihtoehtoja toiminnan organisointiin – valmistelun ja vertailun perusteella on päädytty esittämään kuljetuspalvelutoiminnan järjestämistä jo olemassa olevan Pohjois-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon Tervia osuuskunnan alaisuuteen perustettavaan yhteiseen yhtiöön
- Pohjoisen YTAn hyvinvointialueilla on yhdessä paremmat mahdollisuudet vastata merkittäviin toimintaympäristön muutoksiin – kuten rahoitus- ja tuottavuusvaateet, tiedon tuotannon riittävä taso, ikääntyvän väestön osuuden kasvu, vammaislaainsäädännön uudistus, vihreä siirtymä ja vastuullisuus
- Sote ministerityöryhmä linjaus (3.3.2022) KEELA kuljetusten järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille v. 2025 – 2027 osana monikanavarahoituksen purkamista

POHJOISEN YTAn Tervia matkapalvelukeskuksen tavoitteena - Palvelujen turvaaminen ja kustannusten hallinta

- Yhtiö kuljetuspalvelujen hankintaa, sopimushallintaa, välitystä, matkojen ketjutusta, yhdistämistä ja koordinointia varten – ICT-ratkaisut, järjestelmäintegraatiot ja automatisointi
- Yhtiö mahdollistaa toiminnan läpinäkyvyyden eikä toimintaa ole sidottu sopimuskausiin tai toimintamallin kilpailutuksiin
- Toiminnan kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden ja palveluntuottajien kanssa
- Matkapalvelukeskuksella on merkittävä rooli täytäntöönpanossa -tarve yhdenmukaisille kuljetuspalvelujen soveltamisohjeille asiakkaiden yhdenvertaisuuden turvaamiseksi; suuri vaikutus myös yhdistelypotentiaaliin
- Kuntien mahdollisuus liittyä Tervian alaiseen tytäryhtiöön, jolloin mahdollistuu esim. yhteinen palveluliikenne; jatkossa mahdollisuus tarkastella opetukseen liittyviä kuljetuksia sekä tavaraliikenteen synergiaetuja
- Olemassa oleva henkilöstö siirtyisi liikkeenluovutuksella

KULJETUSPALVELUKUSTANNUKSET JA HALLINTA

- YTA - Sosiaali- ja terveydenhuollon kuljetuspalvelujen kokonaiskustannukset v. 2021 yli 22 Milj.€ (korona-aika on vähentänyt kuljetuspalvelujen käyttöä osin merkittävästi)
- YTA – KELA matkat yli 72 Milj.€, joista taksi- ja invataksimatkojen kustannukset liki 46 Milj.€
  -) Kustannustehokkuutta yhteisen välitystoiminnan osalta
  -) Merkittävää kustannussäästöä kuljetusten ketjutuksen ja yhdistämisen kautta

KULJETUKSET (euroa)	Pohjois-Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	YHTEENSÄ
tunnistetut kuljetuskustannukset	13 900 000*	1 300 000*	2 400 000*	5 000 000*	22 600 000
KELA-kuljetukset	23 365 000	3 290 000	7 000 000	12 200 000	45 855 000
YHTEENSÄ	37 265 000	4 590 000	9 400 000	17 200 000	68 455 000

Säästöpotentiaali	ALUE				
Yhdistelyaste	Pohjois-Pohjanmaa	Keski-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	YHTEENSÄ
7,12 %	989 680* - 2 653 268	92560* - 326 808	170 880* - 669 280	356 000* - 1 224 640	1 609 120 - 4 873 996
17,48 %	2 429 720* - 6 513 922	227 240* - 802 332	419 520 * - 1 643 120	874 000* - 3 006 560	3 950 480 - 11 965 934
24,06 %	3 344 340* - 8 965 959	312 780 * - 1 104 354	577 440* - 2 261 640	1 203 000* - 4 138 320	5 437 560 - 16 671 504

JATKOVALMISTELU

- Hyvinvointialueiden toimielinten päätökset sitoutumisesta Tervian alaisuuteen perustettavan Matkapalvelukeskus osakeyhtiön valmisteluun 6/2022
  - Pohjois-Pohjanmaa 14.6.2022 aluehallitus ja 20.6. valtuusto
  - Lappi 15.6.2022
  - Keski-Pohjanmaa 20.6.2022
  - Kainuu 22.6.2022
- Erityisasiantuntijan rekrytointi
- Hyvinvointialueet vastaavat yhteisesti jatkovalmistelun kustannuksista
- Jatkovalmistelun osalta selvitetään mahdollisuus hankerahoitusten hyödyntämiseen
- Valmistelun projekti- ja ohjausryhmät jatkavat
- YTA alueen yhteisen liikkumista tukevien palvelujen soveltamisohjeen laatimiseen nimetty työryhmä – P-P koordinoitivastuu – päätökset käyttöönnotosta tehdään erikseen

TERVIA MPK - Suunnitelma ja aikataulu jatkovalmistelusta

Toimenpide	Aikataulu	Huomioitavaa
Päätökset mukaan lähteviltä HVA:lta	06 / 2022	
Matkakeskuksen yhtiön perustaminen ja pääomitus	08-10 / 2022	
Hankkeen resurssointi (100 % + HVA edustajat)	08 / 2022	Koordinointi, selvitystyö, määrittelytyö, valmistelutyö, yhteensovittaminen, viestintä
Soveltamisohjeiden laatiminen ja hyväksyminen	6-11 / 2022	
Liikkeenluovutusneuvottelut (YT neuvottelut luovuttavissa organisaatioissa) ja tarpeelliset rekrytoinnit	10/2022	
Järjestelmäkilpailutuksen aloitus (Toimintamallin ja prosessien määrittely, markkinakartoitus, määrittelyt ja kilpailutukset). Väliaikainen sopimus nykyisten toimittajien kanssa.	10/22 – 4/2023	
Käyttöönottosuunnitelma, -projekti, ym.	5-9/2023	Tiedonsiirrot, koulutukset
Testaukset, pilotointi	10-11 /2023	
Tuotantokäyttö 1. alueella	12/2023	
Laajentaminen muille alueille vaiheittain		

Kiitos!